

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 16P/7/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121207958
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Pecuchová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2121207958.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Katarínou Pecuchovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Š.T. C., nar. X.XX.XXXX, K. F. M., zastúpený procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, dieťa rodičov - matky: M.. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom M.. K. X, XXX XX I., zastúpenej advokátkou JUDr. Magdalénou Lesayovou, so sídlom Hlavná 27/A, Trnava a otca T.. M. K., nar. XX.X.XXXX, bytom K. XX, XXX XX I. zastúpený advokátskou kanceláriou VIA LEGE, s.r.o., so sídlom Veterná 1093, 925 53 Pata, IČO: 36 866 415, o návrhu otca na zmenu úpravy styku takto

rozhodol:

I. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý nepárny kalendárny týždeň v čase od utorka 16.00 hod. do stredy do 19.00 hod a piatok v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod. a každý párný týždeň od stredy od 16.00 hod. do štvrtka do 19.00 hod. a v sobotu v čase od 10.00 hod. do 18.00 hod., pričom matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a odovzdať v určený deň a hodinu v mieste svojho bydliska a otec je povinný maloletého v určený deň a hodinu vrátiť matke v mieste jej bydliska a zároveň obaja rodičia sú povinní v prípade, že sa styk zo závažných dôvodov na strane maloletého alebo z iných dôvodov nebude môcť realizovať, oznámiť túto skutočnosť druhému rodičovi bezodkladne, najneskôr 24 hodín pred určeným začiatkom styku a dohodnúť si náhradný termín stretnutia.

II. Vo zvyšku súd návrh zamietla.

III. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 17Pc/13/2019-247 zo dňa 7.12.2020 v časti úpravy styku otca s maloletým.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 27.12.2021 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým súd zmení výrok V. rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 17Pc/13/2019-247 zo dňa 7.12.2021 tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý nepárny týždeň od utorka 16.00 hod. do štvrtka do 19.00 hod. a každý párný týždeň od stredy 16.00 hod. do nedele 19.00 hod., pričom matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a odovzdať v určený deň a hodinu v mieste svojho bydliska a otec je povinný maloletého v určený deň a hodinu vrátiť matke v mieste jej bydliska a zároveň obaja rodičia sú povinní v prípade, že sa styk zo závažných dôvodov na strane maloletého alebo z iných dôvodov nebude môcť realizovať, oznámiť túto skutočnosť druhému rodičovi bezodkladne, najneskôr 24 hodín pred určeným začiatkom styku a dohodnúť si náhradný termín stretnutia.

2. Uvedol, že rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 17Pc/13/2019-247 zo dňa 7.12.2021, potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25CoP/4/2021 mu bolo umožnené sa so synom stretávať každý nepárny utorok a štvrtok v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod. a každú páru stredú v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod. a každú páru sobotu v čase od 10.00 hod. do 18.00 hod. Predmetný styk sa realizuje, vďaka čomu sa upevnilo jeho puto so synom a ich vzťah sa rozvíja. Maloletý Š. ho ako otca vníma pozitívne, oslovuje ho „tato“, „tati“ a pri stretnutiach skáče od radosti. Ťažké sú pre maloletého najmä odchody a lúčenie. Matka maloletého namieta, že tento rozsah stretnutí maloletého rozrušuje, čo navrhovateľ pripisuje tomu, že je synovi „vzácný“, nakoľko je s ním málo. Dňa 3.12.2021 dovŕšil syn 4 roky a začína byť schopný sám zrozumiteľne vyjadriť svoje želania a preferencie. Väzba na matku sa tak oslabuje a upevňuje sa väzba s otcom. Maloletý Š. je dobre adaptovaný na materskú škôlku, aj na starostlivosť iných osôb. Rozsah styku určený rozsudkom sp. zn. 17Pc/13/2019 bol značne limitovaný v dôsledku, že syn bol malý a nebol zvyknutý na starostlivosť zo strany otca bez prítomnosti matky. Uvedené sa však zmenilo a s otcom si vytvoril pevný vzťah. Syn bez problémov zaspí v prítomnosti otca, riadne jedáva, čo mu otec uvarí, poslúcha ho, spolu sa hrajú a syn sa teší z otcovej prítomnosti. Súdom určený styk v rozsahu 6 hodín týždenne v nepárnom týždni a 11 hodín v párnom týždni je však nedostatočný, a to tak pre syna ako i pre otca. Ďalej uviedol, že matka syna namieta, že „líže smotanu“, lebo sa so synom môže hrať a nemusí s ním plniť povinnosti. Poukázal na to, že je pripravený, schopný a želá si prevziať rolu otca v celom rozsahu. Bolo nepochybné, že maloletý Š. má právo na oboch rodičov, a teda aj na otca a na styk s ním. Rodičia maloletého Š. žijú v rovnakom meste a vo vzájomnej blízkosti. Každý z rodičov má vytvorené vhodné zázemie na starostlivosť o maloletého. Navrhovateľ uviedol, že vzájomná komunikácia jeho a matky maloletého bola dostatočná na odovzdávanie a preberanie maloletého a dohodnutie prípadných náhradných termínov. Rolu matky navrhovateľ plne rešpektuje, pričom uznáva jej výhradu, že syn je po stretnutiach s ním nadšený, nakoľko je s otcom málo a preto chce, aby bol maloletý s ním čo najviac.

3. Podaním doručeným súdu dňa 20.1.2022 sa vyjadrila matka, ktorá uviedla, že síce Zákon o rodine v § 26 umožňuje zmenu právoplatného súdneho rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností, avšak iba v prípade, ak sa menia pomery. Zmena pomerov musí byť takého charakteru, že prevažuje nad požiadavkou stálosti pomerov u maloletého dieťaťa, teda muselo by ísť o podstatnú zmenu pomerov a nesmeli by ísť len o zmenu krátkodobú. Rozhodujúcim hľadiskom zostáva najlepší záujem dieťaťa a podľa matky v záujme dieťaťa nebolo, aby sa styk upravoval iba „na zbožné želanie otca“ a dieťa by tak nad únosnú mieru bolo často vytrhávané z jeho prostredia, na ktoré si zvyklo. Uviedla, že argumentácia otca, že sa väzba na matku postupne prirodzene oslabuje a upevňuje sa väzba maloletého s otcom, bola podľa matky zaujímavá. Otec neuviedol a ani nedokazoval zmenu pomerov odôvodňujúcu zmenu pôvodného súdneho rozhodnutia a uvádzal len ničím nepodložené domnienky, ktoré ho nakoniec usvedčovali z toho, že mu v skutočnosti ide o oslabenie vzťahov maloletého s matkou. Matka uviedla, že otec syna považuje len za hračku, s ktorou sa možno hrať a výchova maloletého ide bokom a je len na matke, aby maloletého viedla k povinnostiam, prípadne prirodzeným obmedzeniam potrebným pre jeho normálny vývoj. Záverom matka uviedla, že styk s otcom sa riadne realizuje v zmysle právoplatného rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 17Pc/13/2019 zo dňa 7.12.2020. Matka styku otca nekládla žiadne prekážky, naopak, pokiaľ sa styk nemohol uskutočniť z akýchkoľvek dôvodov, vzájomne sa dohodli na iný termín. V stanovenej dobe sa nič nezmenilo ani na strane maloletého ani u jeho rodičov. Ťažiskovou fázou dokazovania by malo byť, aby otec preukázal zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu pôvodného rozhodnutia, avšak v návrhu otec neuvádza žiadnu zmenu pomerov. Nakoľko za 5 mesiacov od právoplatnosti rozsudku k žiadnym zmenám ani u jedného z účastníkov nedošlo, matka navrhla, aby súd návrh otca ako nedôvodný zamietol.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisového materiálu, návrhom na začatie konania a priloženými fotografiami, písomným vyjadrením matky zo dňa 20.1.2022, správou úradu práce zo dňa 4.2.2022 z prešetrených pomerov u otca, vylúchom účastníkov konania na pojednávaní dňa 7.2.2022, oboznámením sa s rozhodnutím č. k. 17Pc/13/2019-247 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25CoP/4/2021, ako i sp. zn. 31P/21/2021. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový a právny stav.

5. Tunajší súd rozsudkom sp. zn. 17Pc/13/2019 zo dňa 7.12.2020 určil, že T. M. K. je otcom maloletého Š. C., nar. X.XX.XXXX, pričom maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Súd určil vyživovaciu povinnosť otca v sume 270,- eur, z ktorej suma 220,- eur bola určená ako bežné výživné a suma 50,- eur

na tvorbu úspor. Nedoplatok na zročnom výživnom súd povolil otcovi zaplatiť v splátkach. Vo výroku V. súd rozhodol, že otec je oprávnený sa stretávať s maloletým každú stredu v kalendárnom týždni od 16.00 hod. do 19.00 hod., každú párnú sobotu v kalendárnom týždni od 9.00 hod. do 12.00 hod. Po uplynutí troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia každý nepárny utorok v kalendárnom týždni od 16.00 hod. do 19.00 hod., každý nepárny štvrtok v kalendárnom týždni od 16.00 hod. do 19.00 hod., každú párnú stredu v kalendárnom týždni od 16.00 hod. do 19.00 hod., každú párnú sobotu v kalendárnom týždni od 10.00 hod. do 18.00 hod. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť v časti úpravy styku dňa 10.7.2021. Pred právoplatnosťou uvedeného rozhodnutia sa styk otca s maloletým realizoval na základe neodkladného opatrenia vydaného v konaní sp. zn. 17Pc/13/2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňom 27.10.2019 a to tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým Š. v prítomnosti matky každú stredu od 16.30 hod. do 18.30 hod.

6. Podaným návrhom sa otec maloletého Š. domáhal rozšírenia styku s maloletým na tom skutkovom základe, že od poslednej úpravy styku došlo k zmenám na strane otca ako i maloletého Š., s ktorým návrhom však matka nesúhlasila.

7. Zo správy úradu práce zo dňa 4.2.2022 vyplýva, že dňa 3.2.2022 bolo vykonané šetrenie na adrese bydliska otca K. XX, I.. Jednalo sa o 4-izbový rodinný dom v osobnom vlastníctve otca. V domácnosti bola hygiena na veľmi dobrej úrovni. Maloletý mal u otca v dome zariadenú detskú izbu, vhodne prispôbenu potrebám maloletého. V čase šetrenia sa na adrese nachádzal aj maloletý Š., ktorý sa správal prirodzene, bol veselý, komunikatívny, uviedol že u otca mu je dobre, rád sa hrá so sesternicou A. a bratrancom Q., ktorí sú deťmi sestry navrhovateľa. V čase šetrenia sa tieto dve maloleté deti nachádzali v dome navrhovateľa a spontánne sa venovali hre spolu s maloletým Š.T..

8. Na pojednávaní konanom dňa 7.2.2022 právna zástupkyňa navrhovateľa uviedla, že na návrhu navrhovateľ trvá, nakoľko má za to, že došlo k zásadnej zmene pomerov. V predchádzajúcom súdnom konaní súd prihliadal na otca v zásade ako na cudziu osobu, otec získaval rolu otca a stretnutia s maloletým neprebíhali bez prítomnosti matky. Z hľadiska najlepšieho záujmu maloletého otec akceptoval užší rozsah styku než je štandardné a než by si želal. Ďalej uviedla, že počas výkonu súdneho rozhodnutia prebiehali stretnutia medzi otcom a maloletým bez problémov, vo veľmi dobrej atmosfére. Maloletý sa viac krát vyjadril, že by chcel zostať s otcom, byť viac s otcom. Zároveň maloletý dosiahol vek 4 roky, adaptoval sa na škôlku, aj na starostlivosť iných osôb ako od matky. Zvykol si aj na starostlivosť otca a spokojne ju prijíma. Otec poskytuje dieťaťu výborné zázemie, stabilnú psychickú a emocionálnu výchovu bez stresového prostredia a uvádza ho aj do širšieho rodinného zázemia, kedy má dieťa kontakt aj s rodinou otca. Tiež uviedla, že otec plne rešpektuje rozhodnutia matky, ako i jej rozhodnutie umiestniť syna do materskej školy K., hoci otec by radšej akceptoval materskú školu Z. I., avšak za účelom stlmenia konfliktov, rešpektoval rozhodnutia matky. Poukázala na to, že navrhovateľ je kompetentným otcom, pričom dieťa si na neho vytvorilo väzbu a z tohto dôvodu je potrebné tento stav upevniť. Maloletý má štyri roky, pričom, v čase, kedy začne byť vykonávaný tento rozsudok bude starší a otcovský vzor a rola otca je pre syna nezastupiteľná. Bolo dôležité budovať rodičovský vzťah v čo najskoršom veku, pretože neskôr už jeho prínos nemá také benefity. Návrh otca bol prirodzený, plne rešpektujúci odporúčania psychológov a práva dieťaťa na oboch rodičov, čo sa však za súčasného úzkeho styku otca s maloletým nedalo realizovať. Tiež uviedla, že otec bol pripravený prevziať rolu aj nepopulárneho rodiča, ktorý dieťa odovzdá do škôlky a večer ho uloží do postele. Poukázala na to, že otec aktuálne nemá možnosť vziať maloletého na výlet, naproti čomu ho matka na výlety bráva. Túto skutočnosť však otec nenamietá, avšak aj on by chcel mať možnosť ísť so synom na výlety. Nad rámec písomného petitu právna zástupkyňa navrhovateľa uviedla, že otec by bol rád, keby sa mohol stretávať s maloletým prvú dva júlové a prvú dva augustové týždne.

9. Na pojednávaní ďalej predstúpila právna zástupkyňa matky, ktorá uviedla, že z prejavu zástupkyne otca nebola uvedená jediná zmena po právoplatnosti rozsudku, ktorý vo výroku V. upravoval styk s otcom. V predmetnom konaní sa vykonávalo dlhé dokazovanie, pričom otec nemal výhrady voči rozsudku, nepodal opravný prostriedok. Uviedla, že pokiaľ rozsudok nemá byť za zdrap papiera, musí byť jasne uvedené, k akým zásadným zmenám došlo po právoplatnosti rozsudku, teda zásadná zmena pomerov, či už na strane otca, matky alebo vôbec nejaká. Nebolo len tak meniť styk po troch mesiacoch. Návrh otca považovala zástupkyňa za výslovne neodôvodnený. Pokiaľ išlo o stanovisko procesného opatrovníka, nebolo prekvapujúce a súčasne bolo prekvapujúce, prečo sa šetrili pomery len u otca. Postup otca považovali za šikanózný voči matke, pretože matka pomaly každé tri mesiace komunikuje

so súdom, najnovšie aj s rodičmi navrhovateľa, ktorí požiadali súd osobitne o autoritatívne rozhodnutie upraviť ich styk s maloletým. Argumentovalo sa tam, že sa maloletý nestretáva s rodičmi navrhovateľa, avšak aj zo správy úradu práce bolo zrejmé, že v domácnosti otca boli deti jeho sestry a s maloletým Š. sa hrali. Záverom zástupkyňa uviedla, že pokiaľ súd rozšíri styk otca s maloletým, bude sa domáhať nápravy, že došlo k svojvoľnému zrušeniu právoplatného rozhodnutia súdu, ktoré v konečnom dôsledku platilo len tri mesiace. Navrhla návrh otca zamietnuť ako nedôvodný, aby otec „netlačil na pílu“ a umožnil pomalší a prirodzenejší nábeh úpravy styku s otcom.

10. Právna zástupkyňa navrhovateľa sa vyjadrila k vyššie uvedenému prednesu a uviedla, že došlo k zásadnej zmene pomerov a to, že po 1. navrhovateľ získal aj právny status otca, po 2. dieťa s otcom sa začalo stretávať bez matky a stretnutia s otcom prebiehajú v pokojnej atmosfére, po 3. dieťa dosiahlo vek, kedy sa prirodzene odpútava od matky a začína pre neho byť dôležitá rola otca a iných rodinných príslušníkov, po 4. dieťa sa dobre adaptovalo na prostredie škôlky, vrátane domáceho prostredia u otca a prestalo byť výlučne viazané na výchovné prostredie matky. A napokon sa posilnil aj vzťah otca a dieťa, ktoré skutočnosti boli odôvodňujúce zmenu aktuálne platného rozsudku a teda rozšírenia styku otca s dieťaťom. Zdôraznila, že pokiaľ bude uvedený rozsudok právoplatný, prebehne ďalší rok. Na uvedené sa následne vyjadrila právna zástupkyňa matky, ktorá uviedla, že v čase rozhodovania sa vychádza zo súčasnej situácie a nie z budúcej. Tiež uviedla, že nevie, či existuje právna istota v tomto prípade. A súčasne, že vzťah otca a maloletého sa nezmenil.

11. Navrhovateľ vo svojej výpovedi uviedol, že aktuálne stretávanie s maloletým je veľmi náročné, pretože majú vyhradené len tri hodiny, zakaiaľ ho vyzdvihne, vyzlečie, ubehne 15 minút. Potom sa chvíľu pohrajú, uvarí mu jedlo, majú nejaký malý priestor pre seba. A následne sa čas naplní a musia sa obliekať a maloletého musí odvieť matke. Ďalej uviedol, že v sobotu sa dá 8-hodinový čas naplniť viac, boli na klzisku, ale vzhľadom k tomu, že popoludní maloletý spáva hodinu až dve, skráti to reálny čas stretnutia. Navrhovateľ videl na synovi, ako sa rýchlo vyvíja a mení z týždňa na týždeň a tento čas nechce stratiť. Mal záujem sa v plnej miere podieľať na jeho výchove, avšak pri takto krátkom stretávaní to nebolo možné. Bola vypočutá matka, ktorá uviedla, že nebola pravda, že by bola chorobne naviazaná na syna a nanešťastie ani on nebol naviazaný na ňu, napriek tomu, že bola slobodná matka. Od narodenia žili v spoločnej domácnosti so starými rodičmi a maloletý sa pravidelne stretáva so svojou rodinou, denne sa stretáva s deťmi jej brata a jej sestry, pričom maloletý nemal nikdy pocit, že je sám. Uviedla, že mu chcela vynahradiť, aby cítil úprimnú lásku celej rodiny. Všetci maloletého prijali, bol skrátka obľúbenec celej ich rodiny. Matka ďalej uviedla, že je asi pre súd a procesnú opatrovníčku nesympatická, avšak ona je levica a bije sa za syna. Keby nebolo jej, dnes maloletý nežije, čo považovala za podstatnú vec. Navrhovateľ nebol uvedený ani v rodnom liste, ona ako matka bola na všetko sama, pomáhali jej rodičia a rodina navrhovateľa ju ignorovala. Ďalej poukázala na to, že maloletý má od narodenia plné rodinné zázemie, chce mu dať všetko, je v jeho záujme, aby mu nič nechýbalo a aby sa nemusel hanbiť, v akých pomeroch vyrastal. Matka sa ho snaží viesť k duchovnému životu, maloletý sa vie modliť a aj sám si povie, aby sa pomodlili. Uviedla, že je rozhorčená a cíti nespravodlivosť zo strany navrhovateľa a súdu, nakoľko vidí, akým falošným spôsobom si otec získal na svoju stranu maloletého Š. a jeho rodinu. V súčasnosti keď maloletý príde od otca, nechce matke povedať kde bol, s kým bol a nepozdraví ani babku ani dedka, čo matka vníma ako negatívny vplyv otca. Na otázku matky, či má maloletý nejakú hračku jej odpovie, že je to tajné, otec mu to zakázal povedať. Ďalej uviedla, že maloletý sa každý deň pýta, čo bude robiť po škôlke a kam pôjde a kde bude ona ako jeho mama. Poukázala na to, že ho každý deň ukladá spať, pričom si vypýta mlieko, vyciká sa, vykaká, matka mu umyje zuby a vyčistí medzizubné priestory, prečítajú si spolu knižku a keď je pokročilý čas, matka zhasne svetlo a idú spať. Mala za to, že na jej syna neplatia nejaké štandardy psychológov a zákonov a bola by rada, ak by sa na maloletého prihliadalo ako na individuálneho človeka a nie ako na číslo spisu. Záverom uviedla, že každý prípad je iný a každý človek vyžaduje individuálny prístup. Maloletý sa matke nikdy nezmenil, že by chcel prespať u otca, takže mala za to, že jej dieťa nebolo pripravené, aby prespávalo u svojho biologického otca. Je to hra emócií, sú to nervy. Na otázky právnej zástupkyne navrhovateľa prečo si matka myslí, že by maloletý nevydržal prespať u otca matka uviedla, že tam nikdy nespál, prespával len v domácom prostredí. Následne sa vyjadrila právna zástupkyňa matky, ktorá uviedla, že hoci otec tvrdí, že sú porušované jeho práva, stále sa rozširuje jeho styk s maloletým. Jeho tvrdenia považovala za účelové.

12. Na pojednávaní predstúpila i procesná opatrovníčka, ktorá uviedla, že v žiadnom smere nespochybnili výchovu ani výchovné prostredie matky. Avšak súčasne súhlasila s tým, že každé dieťa

je individuálne a také sú aj jeho potreby. Súhlasila s tým, že otec je neoddeliteľnou súčasťou dieťaťa v živote a preto súhlasila s rozšírením styku, pričom rozsah ponechala na úvahe súdu. V prípade, ak by súd považoval za potrebné, bola možnosť využiť referát poradensko psychologických služieb, kde by na dané otázky vedel odpovedať psychológ.

13. V rámci záverečnej reči uviedla zástupkyňa otca, že podľa ich názoru dohode medzi rodičmi bráni nespracovaná osobná trauma matky, ktorá sa nestala manželkou, pričom toto považuje za tragédiu a dôvod trestať otca a pripraviť ho o dieťa. Matka si nevedomuje, že týmto trestá syna a seba vystavuje zbytočnému stresu. Faktom bolo, že partnerské a rodičovské pozície nie sú totožné a treba ich odlišovať. Trvala na tom, že dieťa má právo na oboch rodičov a otec sa o tieto práva usiloval od narodenia syna a to najprv dohodou s matkou, a keď nebol úspešný, aj súdnymi konaniami. Poukázala na to, že otec neútočí ani na matku ani na jej rodinu, naopak trpezlivo a veľkoryso prehlíada útoky na svoju rodinu. Otec všetko robí v záujme maloletého, aby on a matka ako rodičia maloletého mali slušný vzťah, ktorý im umožní poskytnúť všetku lásku, podporu a rožný pohľad na svet. Bolo nepochybné, že obaja rodičia maloletého milujú, a chcú preňho to najlepšie a obom im má byť daná rovnaká šanca tráviť s dieťaťom čas a poskytovať mu svoj pohľad na svet, čo by bez vplyvu otca bolo veľmi ťažké. V rámci záverečnej reči zástupkyňa matky uviedla, že zákon o rodine v ustanovení § 26 síce umožňuje zmenu právoplatného súdneho rozhodnutia avšak s tým, že sa zmenia pomery a takého charakteru, že prevažuje nad požiadavkou stálosti pomerov u maloletého a nesmie ísť o zmenu krátkodobú. Opätovne uviedla, že styk otca s maloletým sa realizuje v zmysle predošlého súdneho rozhodnutia, s ktorým bol navrhovateľ spokojný a nepodal opravný prostriedok. Keďže v stanovenej dobe sa nič nezmenilo, nebolo možné meniť rozsudok a preto navrhla návrh otca zamietnuť.

14. Podľa čl. 5 Zákona o rodine (v texte aj len „ZoR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 26 ZoR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

16. Podľa § 217 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté.

17. Z ustanovenia § 26 zákona o rodine vyplýva výnimka nezmeniteľnosti právoplatných súdnych rozhodnutí o výkone rodičovských práv a povinností, kedy súd môže zmeniť takéto svoje predchádzajúce rozhodnutie. Ide o prípady, keď nastane podstatná zmena pomerov, z ktorých súd vychádzal pri vyhlásení pôvodného rozsudku. Je zrejmé, že nemôže ísť o akúkoľvek zmenu, avšak vyžaduje sa zmena podstatná, závažná, ktorú prítomnosť je súd povinný skúmať. Za zmenu pomerov pritom možno označiť i vyšší vek maloletého dieťaťa, keď do veku troch rokov života bolo dieťa väčšmi naviazané na matku, a teda styk prebiehal za matkinej prítomnosti, prípadne v menej intenzívnych intervaloch, no vzhľadom na vyšší vek dieťaťa, jeho menšiu pripútanosť k preferenčnému rodičovi, napríklad aj z dôvodu návštevy predškolského zariadenia, kde dieťa nadobudlo samostatnosť, je možné styk s druhým rodičom rozšíriť. Základom pre zmenu pôvodného rozhodnutia tak je, že došlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá vyžaduje a umožňuje zmenu pôvodnej úpravy, a to pri zohľadnení najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa.

18. S poukazom na vyššie uvedené a skutočný stav zistený v tomto konaní sa súd nestotožnil s vyjadreniami matky a jej právnej zástupkyne, že nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu už právoplatného rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností k maloletému Š. pri

určení jeho styku s otcom. Na tomto mieste súd vzhľadom na jediné relevantnú námietku matky uvádza, že rozhodujúcim kritériom pre zmenu už právoplatného rozhodnutia nie je doba, po ktorú je predošlé rozhodnutie v účinnosti, t. j. v danom prípade doba, v rámci ktorej sa realizuje styk maloletého Š. s jeho otcom. Matka ako i jej právna zástupkyňa v konaní argumentovali, že styk maloletého s otcom, upravený predošlým rozhodnutím, trvá len pár mesiacov, a z tohto dôvodu nie je nateraz možné zmeniť už právoplatné rozhodnutie o úprave styku. Je zrejmé, že dĺžka trvania styku určeného na základe právoplatného rozhodnutia nie je relevantná v zmysle § 26 zákona o rodine a nie je ani určujúcim kritériom. Určujúcim kritériom je zmena pomerov. Súd tak tvrdenia právnej zástupkyne matky o tom, že ak by sa neprihliadlo na dobu, po ktorú je predošlé rozhodnutie v platnosti, považoval za bezpredmetné a nemajúce oporu vo vyššie citovanom ustanovení. Zákon o rodine totiž zavádza túto výnimku nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí o výkone rodičovských práv a povinností vzhľadom k najlepšiemu záujmu maloletého dieťaťa, ktorý sa mení a vyvíja, ako i s tým, ako maloleté dieťa rastie, a ako sa postupne stáva osobou s vlastným názorom a postojom. K uvedenému zákon o rodine vzhliada práve cez optiku najlepšieho záujmu maloletého. V tejto súvislosti súd poukazuje i na čl. 5 zákona o rodine, ktorý zakotvuje záujem maloletého dieťaťa ako prvoradé hľadisko pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a to s potrebou rešpektovania individuality dieťaťa ako takého. Súčasne podľa čl. 32 Listiny základných práv a slobôd majú deti právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Je nutné rešpektovať právo dieťaťa, ktoré je oddelené od jedného rodiča, udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi. (čl. 9 bod 3 Dohovoru o právach dieťaťa.)

19. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že od posledného rozhodnutia vo veci starostlivosti o maloletého rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 17Pc/13/2019 zo dňa 7.12.2020 došlo k zásadnej zmene pomerov a je daný dôvod na rozšírenie styku otca s maloletým. V prvom rade súd poukazuje na tú skutočnosť, že maloletý Š. dovšil 4 roky, navštevuje materskú školu, kde nie je s rodičmi, a kde sa učí samostatnosti. Maloletý si uvedomuje svoju identitu, pričom rodičia ho ovplyvňujú najmä svojím výchovným prístupom, vyjadrovaním vzťahu k nemu, hodnotením jeho správania, hodnotením jeho osoby. Vo všeobecnosti platí, že rodina je v období predškolačka naďalej najdôležitejším socializačným činiteľom a najväčším zdrojom postojov, názorov, spôsobov správania sa, sú naďalej rodičia. Najvýznamnejším pokrokom u tohto dieťaťa je diferenciacia rolí mužskej a ženskej a osvojovanie si tej svojej role (Jakabčic, 2002). Dieťa sa učí predovšetkým napodobňovaním a identifikáciou, preto je dôležité, aby v rodinách dostatočne fungovali ženský i mužský vzor. (Vybrané kapitoly z vývinovej psychológie, autor: Ľubica Gáborová, Dáša Porubčanová). Aj s ohľadom na uvedené má súd za to, že pre maloletého Š., ktorý je v predškolskom veku, je pre jeho ďalší vývoj nielen vhodné, ale aj potrebné, aby trávil čas nielen so svojou matkou, ale aj so svojím otcom, pretože tak ako pri matke si maloletý osvojuje ženský vzor, pri otcovi si maloletý osvojuje mužský vzor. Navyiac z listinných dôkazov predložených otcom, t. j. zo spoločných fotografií s maloletým, bolo zrejmé, že maloletý si čas strávený s otcom užíva, je veselý a spokojný. Takýto záver vyplýval aj zo šetrenia pracovníkov úradu práce v bydlisku otca a to v čase, keď tam bol aj maloletý.

20. Matka v rámci svojho výsluchu uviedla, že maloletý sa jej každý deň pýta, že čo bude robiť, kam pôjde po škôlke a kde bude ona ako mama. Z uvedeného je zrejmé, že maloletý matku potrebuje a chce byť s ňou, avšak to nevyklučuje, že sa teší keď je so svojím otcom a v jeho prítomnosti. Hoci sa matka snaží vynahradiť maloletému všetku lásku, lásku jeho otca mu nenahradí, nakoľko to nie je možné, keďže takúto lásku môže dať maloletému len jeho otec. Z vyjadrení matky bolo zrejmé, že odmieta prijať navrhovateľa ako otca a umožniť mu, aby viac trávil čas so synom tvrdiac, že jej to maloletý nepovedal. A súčasne snahy otca o to, aby sa viac s maloletým mohol stretávať, vnímala ako šikanózne, bez toho, aby maloletého akýmkoľvek spôsobom podporila a otcovi pomohla pri budovaní vzťahu s jeho synom. Otec je nevyhnutnou súčasťou života maloletého Š. a hoci matka túto skutočnosť nechce prijať, nezmení sa to. Taktiež v priebehu pojednávania matka vyslovila hnev, že kvôli otcovi maloletého musí chodiť na súdy, avšak bolo tomu tak preto, že akúkoľvek snahu otca o uzavretie dohody odmietala s tým, že to nie je vhodné pre maloletého, a to bez akejkoľvek snahy, aby maloletému dala možnosť si na otca zvykať, pričom otec chce s maloletým ako svojím synom tráviť času viac. Z tohto dôvodu sa vyžadovalo autoritatívne rozhodnutie súdu, nakoľko bez súdneho rozhodnutia, matka maloletého Š. odmietala akékoľvek návrhy zo strany otca. Uvedené mal súd preukázané aj vykonaným dokazovaním, keď sa pokúsil o uzavretie dohody, avšak matka rázne nesúhlasila. Prítom dohoda rodičov je základným predpokladom zdravej výchovy maloletých detí, ktoré kultivovaným správaním rodičov získavajú pozitívny vzor pre riešenie konfliktných situácií v budúcnosti. Súčasne súd navrhol

účastníkom konania možnosť dostavenia sa k referátu poradensko - psychologických služieb, avšak matka odmietala, aby sa na maloletého Š.T. uplatňovali „štandardy psychológov“. Súčasne navrhovateľ uviedol, že už v minulosti na referáte boli, avšak bez úspešného výsledku. Matka v konaní namietala, že úrad práce nevykonával šetrenie pomerov v jej domácnosti, ale vykonával tak len v domácnosti otca. K uvedenému súd uvádza, že vzhľadom k tomu, že maloletý Š. je zverený do osobnej starostlivosti matky, nebolo sporné, že má vytvorené v domácnosti matky vhodné podmienky. Vzhľadom k tomu, že sa otec domáhal rozšírenia styku, bolo potrebné prešetriť pomery u neho, keďže vhodnosť pomerov u matky nebola spochybnená. Súd mal vykonaným dokazovaním za preukázanú potrebu úpravy styku maloletého s otcom, resp. jeho rozšírenie, nakoľko to bolo v najlepšom záujme maloletého Š., pričom súd zastáva názor, že čím skôr začne takýto rozšírený styk, tým je to pre maloletého Š. dôležitejšie a vhodnejšie. Súčasne bude v najlepšom záujme Š., ak aj matka bude takýto styk maloletého s otcom rešpektovať, a najmä podporovať. Len tak vytvorí pre maloletého dostatočný priestor a možnosti pre jeho zdravý vývoj.

21. K tvrdeniam matky, že maloletý Š. nikdy nebol sám, nakoľko žijú v dome spolu so starými rodičmi (rodičmi matky) a denne sa maloletý Š. stretáva so svojimi bratrancami a sesternicami nie sú relevantné pre to, aby nebolo umožnené otcovi sa viac stretávať s maloletým Š., nakoľko tak prítomnosť príbuzných zo strany matky ako i prítomnosť príbuzných zo strany otca sú pre maloletého prospešné. Nie je dôvod, aby bolo maloletému upreté stretávať sa aj so starými rodičmi a celou rodinou zo strany otca.

22. Okrem vyššie uvedeného bolo ďalšou podstatnou zmenou to, že navrhovateľ bol rozsudkom č. k. 17Pc/13/2019-247 určený za otca maloletého Š. a súd rozhodol o úprave styku otca s maloletým tak, že sa stretával s maloletým bez prítomnosti matky. Tak ako matka aj otec v konaní potvrdili, že styk, ktorý bol upravený neodkladným opatrením a následne rozsudkom v konaní sp. zn. 17Pc/13/2019 prebiehal. Všetky tieto okolnosti boli predpokladom na to, aby došlo k rozšíreniu styku otca s maloletým, aby bolo aj otcovi a maloletému Š. umožnené viac sa zblížiť a aby sa ich vzájomný vzťah upevnil. Súd mal za to, že neboli dané žiadne prekážky na to, aby sa styk otca s maloletým rozšíril a nebránilo tomu ani ustanovenie § 26 zákona o rodine, keď mal súd za preukázanú takú podstatnú zmenu pomerov, ktorá odôvodňovala zásah do právoplatného rozhodnutia, keďže to bolo v najlepšom záujme maloletého. Argumenty matky boli jej subjektívnymi pocitmi, bez toho, aby rešpektovala právo dieťaťa na druhého rodiča a práva samotného otca na možnosť byť s maloletým dieťaťom. Iné dôkazy súdom vykonané neboli, nakoľko neboli účastníkmi navrhnuté a súd nepovažoval za dôležité vykonať ďalšie dôkazy, keďže mal preukázané splnenie podmienok pre úpravu, resp. rozšírenie styku navrhovateľa s maloletým.

23. V neposlednom rade si súd dovoľí poukázať aj na rozhodnutie č. k. 17Pc/13/2019-247, ktoré je súčasťou tohto súdneho spisu a z ktorého vyplýva, že už v tomto konaní matka odmietala potvrdiť otcovstvo navrhovateľa a súhlasila so stykom otca s maloletým len v rozsahu dvoch hodín každý druhý týždeň. Už v tomto konaní matka odmietala rozšírenie styku a z jej strany nebolo možné uzatvoriť akúkoľvek dohodu a upraviť styk musel súd svojím rozhodnutím. Už z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplývalo, že otec sa bude domáhať rozšírenia styku s maloletým, pričom súdom upravený styk v uvedenom rozhodnutí bol predpokladom na to, aby sa styk otca s maloletým v budúcnosti rozšíril.

24. Súd však nevyhovel návrhu otca v celom rozsahu. Otec sa domáhal úpravy styku s maloletým tak, že bude oprávnený sa stretávať so synom každý nepárny týždeň od utorka 16.00 hod. do štvrtka do 19.00 hod. a každý párný týždeň od stredy 16.00 hod. do nedele 19.00 hod. Pritom v párnom týždni to boli dva dni a 5 hodín, a v nepárnom týždni 2 dni a 5 hodín. V súčasnosti styk otca s maloletým prebieha každý nepárny utorok a štvrtok v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod. a každú párnú stredu v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod. a každú párnú sobotu v čase od 10.00 hod. do 18.00 hod. Teda v nepárnom týždni to bolo 6 hodín a v párnom týždni 11 hodín. Súd mal za to, že rozširovať styk otca s maloletým bolo potrebné postupne, aby bolo maloletému umožnené sa adaptovať na nové zmeny a aby si postupne na tieto zmeny zvykal. Z tohto dôvodu súd nevyhovel návrhu otca v celom rozsahu, majúci za to, že bude v najlepšom záujme maloletého, ak sa styk bude rozširovať postupne, teda najskôr bude prespávať maloletý u otca každý týždeň jednu noc, a ďalší deň bude ponechaný styk otca s maloletým tak, ako tomu bolo doteraz. Z tohto dôvodu súd upravil styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený sa stretávať s maloletým každý nepárny týždeň od utorka od 16.00 hod. do stredy do 19.00 a každý nepárny piatok v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod., každý párný týždeň je otec oprávnený sa stretávať s maloletým

Š. od stredy od 16.00 hod. do štvrtka do 19.00 hod. a každú párnú sobotu od 10.00 hod. do 18.00. Z uvedeného tak vyplývalo, že súd pokračoval v línii už nastaveného bežného styku otca s maloletým, ktorý ako bolo účastníkmi konania potvrdené, fungoval, čím neboli dané žiadne prekážky, aby maloletý začal u otca prespávať a vytvárať si spoločné rituály tak, ako ich mal maloletý so svojou matkou. Z uvedeného súdom rozšíreného styku bolo zrejmé, že súd v časti kopíroval styk tak, ako bol upravený predošlým rozhodnutím a súčasne styk otca rozšíril o prespávanie na jeden deň v každom týždni. Súd mal za to, že takto upravený styk bude ďalšou možnosťou otca na upevnenie jeho vzťahu so synom a umožnením ich ďalšieho zblíženia, a súčasne nedôjde k narušeniu stereotypov maloletého Š., ktoré má vytvorené s matkou, teda upravený styk otca s maloletým vyplýva z tvrdení rodičov na pojednávaní a bude v najlepšom záujme maloletého. Súd nepovažoval v tomto čase za vhodné, aby bol upravený styk otca s maloletým aj počas prázdnin, nakoľko je potrebné budovať bežný styk otca s maloletým s postupným prespávaním a až po jeho osvedčení vyriešiť otázku prázdnin a prípadne i sviatkov.

25. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Trnave, štvormo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.